

Силабус курсу:

ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ, МІЖНАРОДНЕ ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА БЕЗПЕКА

СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

Ступінь вищої освіти:	Магістр
Спеціальність:	281 «Публічне управління та адміністрування»
Рік підготовки:	1
Семестр викладання:	Осінній
Кількість кредитів ЄКТС:	4.0
Мова(-и) викладання:	українська
Вид семестрового контролю	екзамен

Автор курсу та лектор:

д.е.н., доц. Івченко Євген Анатолійович

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

професор кафедри публічного управління, менеджменту та маркетингу

посада

ivchenko@snu.edu.ua

електронна адреса

+380509203373

телефон

Viber за номером
телефону

месенджер

511ГК аудиторія кафедри
ПУММ

консультації

Автор курсу та лектор:

к.е.н. Бучнев Максим Михайлович

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

доцент кафедри публічного управління, менеджменту та маркетингу

посада

buchnev@snu.edu.ua

електронна адреса

+380663085905

телефон

Viber за номером
телефону

месенджер

511ГК аудиторія кафедри
ПУММ

консультації

Анотація навчального курсу

Цілі вивчення курсу:

Метою лекційних занять за дисципліною є здобуття теоретичних знань щодо європейської інтеграції України та забезпечення міжнародної та національної безпеки для вирішення завдань публічного управління та адміністрування, практична підготовка студентів та формування професійних компетенцій, розкриття загальних та специфічних особливостей даної дисципліни, її структури, окремих методів наукового пізнання; конкретизація зв'язку фундаментальних об'єктів з конкретною навчальною дисципліною, демонстрація системних відносин, надання цілісної уяви про предмет; деталізація і по елементне вивчення й засвоєння відповідних дисципліні понять, теорій; формування у студентів системи знань на основі усвідомлення загальних закономірностей, загальних принципів, поступового переходу від окремих до більш широких узагальнень; диференціювання знань, що дозволяє із великої кількості одержаних знань виділяти тільки ті, на які падає основне змістовне і логічне навантаження та які є опорою для встановлення зв'язків між основними поняттями теми, курсу, предмету.

Метою самостійної роботи за дисципліною є опанування студентами навчального курсу, вивчення основних особливостей виникнення, розвитку і трансформації євроатлантичної інтеграції, проблем і тенденцій її розвитку, сучасної співпраці України з країнами Європейського Союзу та НАТО і перспектив її вступу до цих організацій, а також засвоєння студентом навчального матеріалу в час, вільний від обов'язкових навчальних занять, без участі викладача;

- переорієнтація із лекційно-інформативної на індивідуально-диференційовану, особистісно-орієнтовану форму та на організацію самоосвіти студента;

- поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти отримують у процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці

- надання відомостей про застосування різних концепцій стратегії для цілей управління у публічній сфері;

- ознайомлення з різноманітними методами стратегічного управління;

- формування навичок із зрозумілого і недвозначного донесення власних висновків, знань та пояснень щодо прийняття необхідних управлінських рішень у публічній сфері, забезпечення ефективної взаємодії (комунікації) між різними групами суб'єктів публічного управління.

Результати навчання:

Результатами навчання є опанування та отримання теоретичних і практичних навичок з публічного управління спрямованого на досягнення цілей Євроінтеграції та забезпечення безпеки країн світу, забезпечення взаємодії європейських партнерів, політики, міжнародної безпеки з метою розробки та прийняття ефективних управлінських рішень з використанням сучасних управлінських технологій, а також поглиблені системні знання про механізми, методи та інструменти публічної політики та глобального врядування; розуміння сутності, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків між національними та глобальними явищами і процесами, врахування цих зв'язків при розробці та реалізації заходів публічного управління та адміністрування у сфері забезпечення безпеки.

Передумови до початку вивчення:

Базові знання щодо загальних економічних процесів на макро- і мікрорівнях та у сфері публічного управління й адміністрування; навички у сфері наукових досліджень та стратегічного управління.

Мета курсу (набуті компетентності)

Метою викладання дисципліни є здатність виявляти та досліджувати проблеми політики європейської інтеграції України та забезпечення міжнародної та національної безпеки для вирішення завдань публічного управління та адміністрування у сферах євроінтеграції та національної безпеки, формування у студентів загальнотеоретичного та практичного рівня стосовно засад функціонування правової системи Європейського Союзу з огляду та вивчення досвіду їх практичного застосування в європейських державах у сфері створенні єдиного ринку, правового і соціального орієнтованого суспільства.

За результатами опанування навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти набувають професійні компетентності, а саме:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

СК02. Здатність організовувати діяльність органів публічного управління та інших організацій публічної сфери.

СК04. Здатність визначати показники сталого розвитку на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.

СК06. Здатність здійснювати професійну діяльність з урахуванням потреб забезпечення національної безпеки України.

СК10. Здатність приймати обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції.

Що забезпечується досягненням наступних програмних результатів навчання:

РН01. Знати теоретичні та прикладні засади вироблення й аналізу публічної політики, основ та технологій прийняття управлінських рішень.

РН02. Розв'язувати складні задачі публічного управління та адміністрування, враховуючи вимоги законодавства, виявляти правові колізії та проблеми, розробляти проекти нормативно-правових актів для їх усунення.

РН03. Знати основні засади національної безпеки та уміти попереджати й нейтралізувати виклики і загрози національним інтересам України в межах своєї професійної компетенції.

РН05. Визначати пріоритетні напрями впровадження електронного урядування та розвитку електронної демократії.

РН07. Уміти розробляти національні/регіональні програмні документи щодо розвитку публічного управління, використовуючи системний аналіз і комплексний підхід, а також методи командної роботи.

РН08. Уміти здійснювати ефективну комунікацію, аргументувати свою позицію, використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології у сфері публічного управління та адміністрування на засадах соціальної відповідальності, правових та етичних норм.

РН11. Розробляти обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції, враховувати цілі, наявні законодавчі, часові та ресурсні обмеження, оцінювати політичні, соціальні, економічні та екологічні наслідки варіантів рішень.

РН12. Планувати і здійснювати наукові та прикладні дослідження у сфері публічного управління та адміністрування, включаючи аналіз проблематики, постановку цілей і завдань, вибір та використання теоретичних та емпіричних методів дослідження, аналіз його результатів, формулювання обґрунтованих висновків.

РН15. Розпізнавати та аналізувати різні види владних відносин, специфіку політичної влади, розуміти її сутність, структуру, функції. Орієнтуватися у міжнародному політичному житті, геополітичній ситуації, розуміти місце та статус України в сучасному світі

Структура курсу

№	Тема	Години (Л/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
1	Глобальні процеси та проблеми сучасності	4/3	Цілісність сучасного світу та його різноманіття. Школи глобалістики: Римського клубу; Інституту всесвітніх спостережень (США), універсального еволюціонізму, Д. Гвішиані та ін. Головна мета, об'єкт, предмет та категорії глобалістики: глобальний розвиток, глобальна система, глобальне суспільство, інтеграція, коеволуція, локалізація, інтернаціоналізація, регіоналізація, суверенітет, модернізація, традиціоналізм та ін.. Прикладні аспекти глобалістики. Глобальні процеси природного характеру. Вплив глобалізації на культуру сучасного світу (глобальна, масова маргінальна, космополітична, транснаціональна. Чинники формування глобального «інформаційного суспільства». Складові інформаційної глобалізації. Інформаційна глобальна політика. Потенціал держави як суб'єкта глобальної інформаційної конкуренції.	Презентації Роздатковий матеріал Семінари-дискусії Практичні вправи Аналіз ситуацій Тести Індивідуальні завдання
2	Глобалізація та публічна політика.	4/3	Сутність цивілізаційної парадигми та її основні положення. Співвідношення «цивілізація», «суспільство» та «культура». Типологічні моделі цивілізації та її різновиди. Підходи до класифікації цивілізацій. Принципи формування глобальної цивілізації: цілісності світу, системного характеру економічних та соціокультурних відносин країн, зумовленості локальних та глобальних процесів суспільного розвитку. Характерні риси та проблеми сучасного етапу розвитку цивілізації.	Презентації Роздатковий матеріал Семінари-дискусії Практичні вправи Аналіз ситуацій Тести Індивідуальні завдання
3	Еволюція ідеї європейської Єдності .	4/3	Інтеграційні процеси в Європі. Розвиток ідеї Єдиної Європи та місце в ній України. Сутність ЄС як інтеграційного об'єднання особливого типу. Субсидіарність, солідарність і комунітарне право як інструменти розвитку інтеграційних процесів, гармонізації управлінських систем країн ЄС. Становлення та особливості розвитку відносин України з ЄС. Стратегічне планування політики європейської інтеграції.	Презентації. Роздатковий матеріал Семінари-дискусії Практичні вправи Аналіз ситуацій Тести Індивідуальні завдання
4	Трансформація систем забезпечення міжнародної та європейської безпеки.	4/2	Підходи щодо дослідження безпеки міжнародних відносин: неореалізм, глобалізм, регіоналізм і конструктивізм. Передумови та доцільність зміни парадигми міжнародних відносин. Переваги використання нормативно-правових інструментів при вирішенні проблем світового співтовариства та труднощі щодо їх запровадження. Предметне поле досліджень глобальної та міжнародної безпеки. Глобальні виклики міжнародній та національній безпеці: конфлікт цінностей; загострення боротьби за ресурси.	Презентації. Роздатковий матеріал Семінари-дискусії Практичні вправи Аналіз ситуацій. Тести Індивідуальні завдання

№	Тема	Години (Л/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
5	Об'єднана Європа у XXI столітті.	4/2	Сутність та закономірності економічних та політичних інтеграційних процесів. Етапи (форми) економічної інтеграції (створення зони вільної торгівлі; митний союз; розширення свободи економічних процесів; економічний і валютний союз). Специфіка та етапи політичної інтеграції. Чинники, які гальмують інтеграційні процеси. Генезис та розвиток системи європейської безпеки.	Презентації. Роздатковий матеріал Семінари-дискусії Практичні вправи Аналіз ситуацій Тести Індивідуальні завдання
6	Інституційні засади політики національної безпеки.	3/2	Концептуальні підходи щодо забезпечення національної безпеки. Правові основи та принципи політики національної безпеки (політики НБ). Суб'єкти політики НБ, їх завдання та повноваження Чинники, які визначають особливості політики НБ та її основні завдання. Воєнна політики, її мета та функції. Вплив інститутів громадянського суспільства на політику НБ. Завдання інститутів громадянського суспільства щодо контролю за політикою НБ. Міжнародний досвід щодо контролю за політикою НБ інститутами громадянського суспільства.	Презентації Роздатковий матеріал Семінари-дискусії Практичні вправи Аналіз ситуацій. Тести Індивідуальні завдання
7	Основи стратегічного управління у сфері національної безпеки	3/2	Цілі, завдання та критерії стратегічного управління у сфері національної безпеки (стратегічного управління НБ). Суб'єкти стратегічного управління НБ. Об'єкти стратегічного управління НБ. Політичне, адміністративне та військове стратегічне управління НБ. Ситуаційне та системне стратегічне управління об'єктами національної безпеки. Місце та роль концепцій, доктрин та стратегій при стратегічному управлінні НБ.	Презентації Роздатковий матеріал Семінари-дискусії Практичні вправи Аналіз ситуацій. Тести Індивідуальні завдання

Рекомендована література

Основна література:

1. Філіпенко А.С. Європейська інтеграція України: поточна ситуація, завдання та пріоритети державної політики / А.С. Філіпенко, О.В. Снігир. – Київ. : Національний інститут стратегічних досліджень, 2010. – 63 с.
2. Европейская интеграция: учебник / под ред. О. В. Буториной. – М.: Издательский дом «Деловая литература», 2011. – 720 с.
3. Ткаленко, С.І. Європейський проектний менеджмент [Текст] : навч. посібник / С. І. Ткаленко, Л. П. Петрашко. - К. : КНЕУ, 2014. - 412 с.
4. Ткаленко С.І. Європейський проектний менеджмент [Електронний ресурс] : практикум: навч. посіб. / С. І. Ткаленко ; [редкол.: Д. Г. Лук'яненко (голова) та ін.] ; М-во освіти і науки України, ДВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана", Ф-т міжнар. економіки і менеджменту. - Електрон. текстові дані. - К. : КНЕУ, 2014. - 192 с. (5 екз)
5. Экономика Европейского Союза : учебник / коллектив авторов ; под. ред. Р.К. Щенина. - М. : КНОРУС, 2012. - 560 с.
6. Європейська інтеграційна політика: навч. Посіб. / [А.М. Поручник, В.І. Чужиков, Д.О. Ільницький, О.А. Федірко]; за аг. Ред.. д-ра екон. Наук, проф. В.І. Чужикова. – К.: КНЕУ, 2010. – 451 с.

7. Гнатюк М. М. Потенціал політичної суб'єктності Європейського Союзу в сучасній системі міжнародних відносин / М. М. Гнатюк. – Житомир : Рута, 2013. – 316 с.
8. Волес В. Творення політики в Європейському Союзі / В. Волес, Г. Волес. - К. : Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2004. - 871 с.
9. Дзяд О. Спільні політики Європейського Союзу та їх значення для України : навч. посіб. / О.В. Дзяд, О.М. Рудік. - К. : Міленіум, 2009. - 668 с.
10. Європейські принципи державного управління/Пер. з ашл. О. Ю. Куленкової. - К. : Вид-во УАДУ 2000. - 52 с.
11. Європейська інтеграція / уклад. М. Яхтенфукс, Б. Колер-Кох. - К. : Києво- Могиллянська академія, 2007. - 394 с.
12. Механізми координації європейської політики: практика державчленів та країн-кандидатів/Н. Енидюк(ред.), А. Новак-Фар, Я. Еонцяж [таін.]. -К. : Міленіум, 2003. - 384 с.
13. Рудік ОМ. Вироблення політики та ухвалення рішень в ЄС : навч. посіб. / О.М. Рудік. - К. : Міленіум, 2009. - 278 с.

Додаткова література

14. Договори об учреждении Европейских Сообществ // Европейский Союз: прошлое, настоящее, будущее. – М. : Международная издательская группа «Право», 1994. – 390 с.
15. Европейский Союз на пороге XXI века: выбор стратегии развития / под ред. Ю. А. Борко (отв.ред.), О. В. Буториной. – М. : УРСС, 2001. – 471 с.
- 16.Європейська інтеграція: крок за кроком : посібник для журналістів / Д. Кобут, В. Замятин, І. Підлузька та ін. – К. : Фонд “Європа ХХІ”, 2001. – 216 с.
- 17.Європейський Союз. Консолідовані договори / за наук. ред. В. Муравйова. – К. : Port-Royal, 1999. – 206 с.
- 18.Європейський Союз: основи політики, інституційного устрою та права : навч. посіб. – Видавець : Товариство Карла Дуйсберга / упоряд. Ін-т європолітики, Берлін ; наук. ред. В. П'ятницький. – К. : Вид-во «Заповіт», 2000.
- 19.Інституційний і адміністративний потенціал забезпечення процесів європейської та євроатлантичної інтеграції України. – Вип. 31 / за заг. ред. В. П. Горбуліна. – К. : ДП “НВЦ “Євроатлантикінформ”, 2006. – 192 с.

Інформаційні ресурси.

1. <http://europa.eu/> - (сайт представлений мовами країн-членів ЄС) Портал Європейського Союзу
2. europa.dovidka.com.ua/ee.html#European_Union - (укр.) Глосарій термінів Європейського Союзу
3. <http://uz.gov.ua/ci/org/ec/agr920207.html> - (укр.) Сторінка “Договір про Європейський Союз” на сайті “Українські залізниці”
4. <http://ec.europa.eu/euro/entry.html> - (на мовах 12 країн-членів ЄС) Євро - грошова одиниця 12 країн-членів ЄС. Все, що необхідно знати про євро
5. <http://ec.europa.eu/citizensrights/> - (англ. версія) Розділ “Офіс офіційних публікацій ЄС” на сайті “Європейська комісія”.
6. http://www.europarl.europa.eu/home/default_en.htm - (на мовах 22 країн-членів ЄС) Сайт “Європейський парламент”
7. http://www.consilium.europa.eu/cms3_fo/showPage.ASP?lang=en - (англ. версія) Сайт “Рада Європейського Союзу”
8. http://ec.europa.eu/index_en.htm - (на мовах 16 країн-членів ЄС) Сайт “Європейська Комісія” <http://curia.europa.eu/en/index.htm> - (на мовах 22 країнчленів ЄС) Сайт “Європейський Суд Юстиції”
9. <http://www.euro-ombudsman.eu.int/default.htm> - (на мовах 22 країнчленів ЄС) Сайт “Європейський Омбудсмен”
- 10.http://www.medialaw.ru/laws/other_laws/european/index.htm - (рос.; англ.) Сторінка “Документи Європейського Співтовариства про ЗМІ” на сайті “Право і засоби масової інформації” .

Методичне забезпечення

1. Методичні рекомендації до виконання контрольної роботи та оформлення її результатів за дисципліною «Євроінтеграція, міжнародне публічне управління та безпека» для студентів заочної форми навчання спеціальності 281 "Публічне управління та адміністрування"/ Укл. Бучнев М.М. – Сєверодонецьк: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2020. – 25 с.

Оцінювання курсу

Таблиця 1

Бали оцінки за навчальну діяльність - денна форма, 1 семестр

Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема7	іспит	Сума
до 10	до 10	до 10	до 10	до 10	до 10	до 10	до 30	100

Таблиця 1

Бали оцінки за навчальну діяльність – заочна форма, 1 семестр

Присутність на всіх заняттях	Виконання і захист лабораторних робіт	Виконання і захист контрольної роботи	іспит	Сума
до 20	до 20	до 20	до 40	100

Таблиця 3

Шкала оцінювання національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

Плагіат та академічна доброчесність:

Під час виконання завдань студент має дотримуватись політики академічної доброчесності. Під час виконання завдань та використання інформаційних джерел оформлювати їх відповідними посиланнями. Копіювання, запозичення та списування заборонене .

Завдання і заняття:

Вимоги до студента:

- не запізнюватись на заняття;
- не пропускати заняття та у випадку хвороби підтверджувати довідкою з медичного закладу;
- активно приймати участь у навчальному процесі;
- бути пунктуальним та обов'язковим;
- своєчасно та якісно виконувати завдання визначені викладачем

Поведінка в аудиторії:

Вимоги до студента:

- Бути присутнім в аудиторії згідно розкладу та часу проведення занять
- залишати аудиторію з дозволу викладача;
- не заважати викладачу проводити заняття.
- бути підготовленим відповідно до тем курсу;
- виконувати вимоги та своєчасно проходити контрольні заходи.